

критиката дотолкова, доколкото тя го е убедила"²⁴ и не се впуска в безразборно преправяне и идеологическо актуализиране. Анализът на втората редакция показва, че Д. Димов проявява характер и независимо от силния натиск да замени чуждиците, или „варваризми“, както Пантелей Зарев си позволява да ги назове,²⁵ той по същество не отстъпва. Кръстьо Куюмджиев погрешно смята, че Димитър Димов се е поддал на натиска и е „изневерил на стила си“ при промяната на лексиката, но той е подведен от статията на Димитър Иванов Димов в сп. „Български език“. В действителност неправилно се тълкуват резултатите – в статията е направена само представителна извадка на редактирани пасажки, за да открият основните тенденции и принципите, по които Д. Димов осъществява втората редакция, без да се проучат цялостно текстовете. В същото време текстологичният анализ показва, че Д. Димов променя само някои пасажки от дадена емпрунтологична Верига – например «ексцентричност» – е променена само в два от трите случая на употреба²⁶; «одалиска» се изпуска само в един от няколко случая на употреба; в пет от случаите «илюзия» е редактирана еднократно; от три случая на употреба «ангажи-мент» е заменен със синоним само един път; «реорганизация» се среща два пъти, но е коригирана еднократно с «преустройство»; от шест случая на употреба на «пикантен» само един път е редактиран; блестящата «кариера» ту остава «кариера», ту става «поприще», и т. н. За разлика от тях «резигнация» е системно коригирана във всичките си употреби, докато височестотната «гримаса» – нито един път.

²⁴ Манов, Е. За някои недостатъци на „Тютюн“. // Литературен фронт, № 47, 1954.

²⁵ Зарев, П. За пълна победа над антиреалистичните явления. // Литературен фронт, № 10 от 6. 03. 1952.

²⁶ „Но разбира се, всичко това той правеше снизходително, от ексцентричност, като всеки благородник.“ (I и II изд.).